

MAGYAR KÖZTÁRSASÁG KORMÁNYA

T/1322. számú

törvényjavaslat

**az európai uniós csatlakozással összefüggő egyes
törvénymódosításokról, törvényi rendelkezések hatályon kívül
helyezéséről, valamint egyes törvényi rendelkezések
megállapításáról szóló 2004. évi XXIX. törvény módosításáról**

**Előadó: dr. Matolcsy György
nemzetgazdasági miniszter**

Budapest, 2010. október

2010. évi ... törvény

az európai uniós csatlakozással összefüggő egyes törvénymódosításokról, törvényi rendelkezések hatályon kívül helyezéséről, valamint egyes törvényi rendelkezések megállapításáról szóló 2004. évi XXIX. törvény módosításáról

Az Országgyűlés az áruk, szolgáltatások és anyagi értékeket képviselő jogok külkereskedelmi korlátozásaival összefüggően a következő törvényt alkotja:

1. §

Az európai uniós csatlakozással összefüggő egyes törvénymódosításokról, törvényi rendelkezések hatályon kívül helyezéséről, valamint egyes törvényi rendelkezések megállapításáról szóló 2004. évi XXIX. törvény (a továbbiakban: Törvény) 140. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„140. § (1) Az áruk, szolgáltatások és anyagi értékeket képviselő jogok kereskedelmi forgalomban történő kivitelét, behozatalát, valamint azoknak a Magyar Köztársaság területén történő átszállítását nemzetközi szerződéssel és az Európai Unió általános hatályú, közvetlenül alkalmazandó jogi aktusa rendelkezéseivel összhangban az Országgyűlés vagy a Kormány által alkotott jogszabály korlátozhatja.

(2) Ha a Kormány az (1) bekezdés szerint korlátozást rendel el, akkor rendeletében meghatározza a korlátozásokhoz kapcsolódó feltételeket, az egyes korlátozásokkal kapcsolatos engedélyezési és más hatósági feladatokat, azok általános szabályoktól eltérő eljárási szabályait.

(3) A (2) bekezdés szerinti engedélyezési és más hatósági feladatokat a Kormány által rendeletben kijelölt nemzeti külkereskedelmi államigazgatási szerv látja el.”

2. §

A Törvény a 140. §-t követően a következő 140/A–140/C. §-okkal egészül ki:

„140/A. § A Kormány a 140. § (1) bekezdése szerinti korlátozást elrendelő rendeletében előírhatja, hogy a 140. § (1) bekezdése szerinti tevékenység folytatására a nemzeti külkereskedelmi államigazgatási szerv 140/B. §-a szerinti nyilvántartásába felvett természetes személy, jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet jogosult.

140/B. § (1) A nemzeti külkereskedelmi államigazgatási szerv nyilvántartja és kezeli – a 140. § (1) bekezdése alapján elrendelt korlátozások érvényesítése céljából –

a) a 140. § (1) bekezdés szerinti tevékenység folytatására jogosult természetes személy, jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet nevét, székhelyét vagy lakcímét, levelezési címét, cégjegyzékszámát vagy az egyéni vállalkozói nyilvántartási számát, statisztikai számjelét és adóazonosító számát, egyedi vámaazonosító számát,

b) az a) pontban meghatározottak képviselőjére jogosult személy természetes személyazonosító adatait, valamint kérelmére a kapcsolattartáshoz szükséges elérhetőségi adatait,

c) az engedélyezési eljárás során birtokába kerülő és keletkező – személyes adatnak nem minősülő és a kormányrendeletben meghatározott – adatokat.

(2) A nemzeti külkereskedelmi államigazgatási szerv az érintett (1) bekezdés szerinti személyes adatainak nyilvántartására legfeljebb az érintettnek a tevékenysége folytatására vonatkozó jogosultsága megszűnésétől számított hat hónapig jogosult.

140/C. § (1) A nemzeti külkereskedelmi államigazgatási szerv a törvény által kihirdetett nemzetközi szerződésben és az Európai Unió általános hatályú, közvetlenül alkalmazandó jogi aktusa rendelkezéseiben meghatározott hatósági feladatai ellátásával összefüggésben birtokába került személyes adatok kezelésére – ha a törvény által kihirdetett nemzetközi szerződés vagy az Európai Unió általános hatályú, közvetlenül alkalmazandó jogi aktusa eltérően nem rendelkezik – legfeljebb az érintettnek a tevékenysége folytatására vonatkozó jogosultsága megszűnésétől számított hat hónapig jogosult.

(2) A nemzeti külkereskedelmi államigazgatási szerv az általa kezelt vagy nyilvántartott adatokat – ha törvény eltérően nem rendelkezik – az alábbi szervek részére, azok megkeresése alapján átadja:

a) az Európai Unió általános hatályú, közvetlenül alkalmazandó jogi aktusa rendelkezéseiből következő kötelezettségek teljesítése érdekében az Európai Unió Bizottsága, illetve az Európai Unió tagországainak az egyes kereskedelmi korlátozások vonatkozásában hatáskörrel rendelkező szervei részére,

b) a vámhatóságnak a vámeljáráshoz,

c) a bíróságnak büntetőeljárás lefolytatása vagy büntetés és intézkedés végrehajtása céljából,

d) a nyomozó hatóságnak és az ügyészségnek bűncselekmények megelőzése, felderítése, büntetőeljárás lefolytatása vagy büntetés és intézkedés végrehajtása, valamint a rendőrségről szóló törvényben meghatározott belső bűnmegelőzési és bűnfelderítő feladatokat ellátó szervnek a hatáskörébe tartozó bűncselekmények megelőzése és felderítése céljából,

e) a nemzetbiztonsági szolgálatoknak a törvényben meghatározott felderítési, nemzetbiztonsági védelmi és elhárítási, információszerzési, továbbá nemzetbiztonsági, iparbiztonsági, belső biztonsági és bűnmegelőzési ellenőrzési célból,

f) az Állami Számvevőszéknek és a Kormány által kijelölt belső ellenőrzési szervnek jogszabályban meghatározott ellenőrzési célra,

g) az állami adóhatóságnak adóellenőrzési célra.”

3. §

A Törvény a következő 140/D. §-sal egészül ki:

„140/D. § (1) Aki a 140. § (1) bekezdése szerinti korlátozásból eredő, valamint a törvény által kihirdetett nemzetközi szerződésben és az Európai Unió általános hatályú, közvetlenül alkalmazandó jogi aktusa rendelkezéseiben az Európai Unión kívüli országokkal folytatott kereskedelemre meghatározott kötelezettségét megszegi, azt a nemzeti külkereskedelmi államigazgatási szerv bírsággal sújtja.

(2) A bírság mértékét a nemzeti külkereskedelmi államigazgatási szerv a jogsértés súlyára, időtartamára, a jogsértőnek való felróhatóságára, a jogsértő magatartás ismétlődésére, a jogsértéssel elért előnyre tekintettel, az eset összes körülményét mérlegelve állapítja meg.

(3) A bírság kiszabásának elévülési ideje az elkövetés időpontjától számított öt év. Ha a jogsértő magatartás folyamatos, az elévülési idő a magatartás abbahagyásakor kezdődik. Ha a jogsértő magatartás azzal valósul meg, hogy valamely helyzetet vagy állapotot nem szüntetnek meg, az elévülési idő mindaddig nem kezdődik el, amíg ez a helyzet vagy állapot fennáll.

(4) A bírság a nemzeti külkereskedelmi államigazgatási szerv bevétele.

(5) A meg nem fizetett bírság adók módjára behajtandó köztartozásnak minősül.”

4. §

A Törvény a következő 140/E. §-sal egészül ki:

„140/E. § (1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy a 140. § (1) bekezdése szerinti – az áruk, szolgáltatások és anyagi értékeket képviselő jogok kereskedelmi forgalomban történő kivitelével, behozatalával, valamint azoknak a Magyar Köztársaság területén történő átszállításával összefüggő – korlátozásokat, az azokhoz kapcsolódó feltételeket, valamint az egyes korlátozásokkal összefüggő engedélyezési és más hatósági feladatokat, ezek eljárási szabályait rendeletben határozza meg.

(2) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben jelölje ki a nemzeti külkereskedelmi államigazgatási szervet.”

5. §

A Törvény 140/E. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy a 140/D. § szerinti bírság mértékére, a bírságotlasi eljárásra vonatkozó szabályokat rendeletben határozza meg.”

6. §

(1) A közösségi vámjog végrehajtásáról szóló 2003. évi CXXVI. törvény 16. § (6) bekezdés *v)* pont *va)* alpontjában a „külkereskedelmi államigazgatási hatóságot” szövegrész helyébe a „nemzeti külkereskedelmi államigazgatási szerv” szöveg lép.

(2) A közösségi vámjog végrehajtásáról szóló 2003. évi CXXVI. törvény 76. §-ában a „külkereskedelmi államigazgatási szerv” szövegrész helyébe a „nemzeti külkereskedelmi államigazgatási szerv” szöveg lép.

(3) A mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény 26. § (3) bekezdés *b)* pontjában a „külkereskedelmi államigazgatási szerv” szövegrész helyébe a „nemzeti külkereskedelmi államigazgatási szerv” szöveg lép.

7. §

(1) Ez a törvény – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a kihirdetését követő nyolcadik napon lép hatályba.

(2) E törvény 3. és 5. §-a az e törvény kihirdetését követő 46. napon lép hatályba.

(3) A Törvény e törvénnyel megállapított rendelkezéseit a folyamatban lévő hatósági eljárásokban is alkalmazni kell.

8. §

(1) Az e törvény kihirdetését követő 47. napon hatályát veszti az 1–6. §.

(2) Ez a § az (1) bekezdésben meghatározott napot követő napon hatályát veszti.

INDOKOLÁS

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A Tanács által 2009. május 5-én elfogadott és 2009. augusztus 27-én hatályba léptetett, a kettős felhasználású termékek kivitelére, transzferjére, brókertevékenységre és tranzitjára vonatkozó közösségi ellenőrzési rendszer kialakításáról szóló 428/2009/EK tanácsi rendelet jogharmonizációjára a külgazdaságért felelős miniszter által vezetett minisztérium munkaanyagot készített.

A munkaanyag közigazgatási egyeztetése során felmerült, hogy a korlátozások elrendelésére, az azonos feladatkörre jelenleg meglévő kormány-, illetve a miniszteri szintű jogi szabályozás párhuzamos fenntartása helyett elegendő a terület kormányrendeletekben való szabályozása.

A külkereskedelmi engedélyezési eljárásban kivethető bírságra jelenleg nincs törvényi háttér. Javasolt megoldás, a külkereskedelmi korlátozásokkal kapcsolatos rendelkezések közé – mivel a tervezett jogharmonizáció egésze az európai uniós csatlakozással összefüggő egyes törvénymódosításokról, törvényi rendelkezések hatályon kívül helyezéséről, valamint egyes törvényi rendelkezések megállapításáról szóló 2004. évi XXIX. törvény 140. §-ában foglaltak köré csoportosul – egyértelműen beilleszteni a bírságfizetésre vonatkozó felhatalmazást.

Az engedélyező hatóság a 2004. évi XXIX. törvény 140. § (3) bekezdése értelmében jogosult a hatósági feladata ellátása során a birtokába kerülő, a vállalkozások – beleértve az érintett természetes személyek – azonosító és a tevékenység végzésével összefüggő adatait kezelni, az adatokról nyilvántartást vezetni azonban nem rendelkezik törvényi felhatalmazással, így szükségessé vált annak szabályozása is.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1. §-hoz

A törvényjavaslat 1. §-ában teszünk javaslatot a 2004. évi XXIX. törvény 140. §-ának módosítására.

A módosított 140. § (1) bekezdése az áruk, szolgáltatások és anyagi értékeket képviselő jogok kereskedelmi forgalomban történő kivitele, behozatala, valamint azoknak a Magyar Köztársaság területén történő átszállítása esetén a nemzetközi szerződéssel, valamint az Európai Unió rendelkezéseivel összhangban lévő, a kereskedelmi forgalmat korlátozó intézkedések jogszabályi szintjét szabályozza. A (2)–(3) bekezdés a korlátozásokkal kapcsolatos engedélyezési és más hatósági feladatok meghatározásáról, valamint a feladatokat ellátó nemzeti külkereskedelmi államigazgatási szervről rendelkezik.

A 2. §-hoz

A 2. § a jelenleg hatályos 2004. évi XXIX. törvény 140. §-át kiegészítő 140/A–140/C. §-ok rendelkezéseit tartalmazza.

A 140/A. § a 140. § (1) bekezdése szerint korlátozás alá tartozó tevékenységet folytatók nyilvántartásba vételi kötelezettségének elrendelhetőségét szabályozza.

A 140/B. § az eljáró hatóság birtokába kerülő személyes és egyéb adatok kezelését és nyilvántartását szabályozza. Az (1) bekezdés a korlátozások érvényesítése céljából jogosultságot biztosít a hatóságnak a hatósági eljárás során megismert adatok kezelésére, az a)–c) pontok a nyilvántartható és kezelhető adatok körét tartalmazzák. A (2) bekezdés az (1) bekezdésben részletezett személyes adatok nyilvántarthatásának időkorlátját rögzíti. A szabályozás indoka az, hogy egyes eljárásoknál természetes személy is jogsalany lehet.

A 140/C. § rendelkezik a nemzetközi szerződésben és az Európai Unió intézményeinek rendeleteiben meghatározott személyes adatok kezeléséről, valamint valamennyi, az eljáró hatóság által kezelt vagy nyilvántartott adat átadhatóságáról. Az (1) bekezdés nemzetközi szerződésben és az Európai Unió intézményeinek rendeleteiben meghatározott korlátozásokkal kapcsolatos hatósági feladatok ellátásával összefüggésben jogosítja fel a hatóságot a személyes adatok kezelésére. A (2) bekezdés a)–g) pontjai az eljáró hatóság által kezelt vagy nyilvántartott valamennyi adatnak felsorolásban meghatározott hatóságoknak, kérelemre való átadhatóságát szabályozzák.

A 3. §-hoz

A 3. § a jelenleg hatályos 2004. évi XXIX. törvény 140. §-át kiegészítő 140/D. § rendelkezéseit tartalmazza.

A 140/D. § a külkereskedelmi engedélyezési eljárásban kivethető bírság törvényi háttérét biztosítja. Az (1) bekezdés rendelkezik arról, hogy a kereskedelmi forgalom nemzeti és közösségi szintű korlátozásából eredő kötelezettség megszegése bírsággal sújtható. A (2) bekezdés a bírság mértékének megállapításával, a (3) bekezdés a bírsághatóság elévülésével kapcsolatos előírásokat tartalmazza. A (4) bekezdés a bírság összegének jogosultjáról, az (5) bekezdés a jogerősen kiszabott és be nem fizetett bírság behajtásának módjáról intézkedik.

A 4. §-hoz

A 4. § a jelenleg hatályos 2004. évi XXIX. törvény 140. §-át kiegészítő 140/E. § rendelkezéseit tartalmazza.

A 140/E. § a Kormányt felhatalmazó rendelkezéseket foglalja össze. Az (1) bekezdés a kereskedelmi forgalom korlátozását megjelenítő szabályozás módjáról, a (2) bekezdés a nemzeti külkereskedelmi államigazgatási szerv kijelöléséről intézkedik.

Az 5. §-hoz

A 5. § a jelenleg hatályos 2004. évi XXIX. törvény 140. §-át kiegészítő 140/E. § (3) bekezdéssel való kiegészítését szabályozza.

A (3) bekezdés a 140/D. § szerinti bírságotézési eljárás szabályozásáról intézkedik, ezért a bekezdést „technikai szempontból” önálló §-ban jelentetjük meg. A bírságotézésre vonatkozó előírásokat tartalmazó 3. és 5. §-ok hatálybalépési időpontja azonos, de eltér a törvény kihirdetését követő nyolcadik napon való hatálybalépésének időpontjától.

A 6. §-hoz

A törvény bevezeti a „nemzeti külkereskedelmi államigazgatási szerv” fogalmat, ezért szükséges a jelenleg hatályos törvényekben a terminológiai változás átvezetése. A 2004. évi XXIX. törvény módosított 140. § (3) bekezdésében használt megnevezésnek

megfelelően módosítani kell a közösségi vámjog végrehajtásáról szóló 2003. évi CXXVI. törvény 16. § (6) bekezdés *v)* pont *va)* alpontjában és a 76. §-ának második mondatában, valamint a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény 26. § (3) bekezdés *b)* pontjában található, a „külkereskedelmi államigazgatási hatóság”, illetve „külkereskedelmi államigazgatási szerv” szövegrészeket. A módosításokat az (1)–(3) bekezdés tartalmazza.

A 7. §-hoz

A 7. § (1)–(2) bekezdése a törvény javasolt hatálybalépésének időpontjait szabályozza. A (3) bekezdés szerint a törvény rendelkezéseit alkalmazni kell a hatálybalépésekor még folyamatban lévő hatósági eljárásokban is.

A 8. §-hoz

A 8. § (1)–(2) bekezdése a törvény javasolt deregulációjának időpontjait szabályozza.